

Gál Ferenc

A TANÍTÁS ÉVEI

EMLÉKEZÉSEK GÁL FERENC PROFESSZORRA

„Gál Ferenc kispapi formálódásom meghatározó egyénisége volt. Szavakban nem is tudom neki megköszönni mindazt, amit tőle kaptam. Néha ma is – a 35. papi évemben – egy-egy élethelyzetben irányt adó számomra az ő hallatlan józansága, látásmódja. Évfolyamunkban annyira népszerű volt, hogy egy alkalommal szabályos testi fenytést helyeztünk kilátásba egyik évfolyamtársamnak, aki megpróbált „lógni” Gál professzor úr óráiról. Ezekről az órákról lógni megbocsáthatatlan bűn volt szemünkben. Három éven át hallgattuk előadásait.

Tankönyvként Diekamp dogmatikáját vette alapul. Akkoriban a főbb teológiai tantárgyakat még latinul adták elő a professzorok, és latin nyelven kellett vizsgáznunk is. Gál professzor úr kb. húsz percen át ékes latin nyelven elmondotta a „kötelező” anyagot, és aztán rátért a magyar nyelvre és ekkor saját magát adta. A hallgatóság pedig ész nélkül jegyzetelt, mert neki ekkor még nem volt saját tankönyve, egyetemi jegyzete.”

„Teljesen egyszerű stílusban beszélt, majdnem monoton hangon, és mégis lebilincselte mindenkit. Előadásai alatt a légyzümmögést is meg lehetett hallani. Nem a stílusával, hanem mondanivalója tartalmával hatott. Ugyanezt a hatást tapasztaltuk tőle akkor is, amikor az Egyetemi Templom szószékén mondotta nagyszerű adventi és nagyböjti konferencia beszédeit.”

(Pregun István)

„1959 szeptemberében láttam, tizennyolc esztendősen először Gál professzor urat a Budapesti Hittudományi Akadémia folyosóján. Nem ilyen papokhoz voltam hozzászokva. Sovány, reverendás férfi tűnt fel előttem, aki nem arcán kirajzolódott a döntés vonásai. Arcéles pap volt, különös intellektuális, messzire tekintő szemekkel. Az volt az érzésem, hogyha ilyen papok vannak, akkor érdemes papnak lenni.”

„Évek múlva módom volt papnövendékként lelkiségét jobban megismerni egy szemináriumi hatnapos zárt lelkigyakorlaton, amit az esztergomi kispapoknak tartott. ... Gál professzor úrnak, mint lelkivezetőnek a nagysága épp abban rejlett, hogy a lelkiséget szervezeten öszsze tudta kapcsolni a teológiával. Ma már ez tán sokak számára természetes, de a II. Vatikáni Zsinat előtt korántsem volt az. Az ún. „lelki emberek” kissé lenézték – szerintük túlságosan racionális – teológusokat, míg a gyakorlati típusok a lelkiséget és a teológiát is másodlagosnak tekintették a pasztorációhoz viszonyítva. Abban az időben nekünk, kispapoknak hiszen akkor a teológiai hallgatók túlnyomó többsége még a papságra készült – lenyűgöző volt Gál Ferenc fölényesség nélküli „száraz”, de ugyanakkor rendkívül szuggesztív előadása és tudása, amiből szervesen következett a lelkipásztori gyakorlat, és ami mögött nem érzelmekre és utánzásokra épülő, hanem a hívő tudásra és meggyőződésre alapuló papi lelkiség húzódott meg. Ez az organikus lelkiség úgy fogta egységbe a természetet és a természetfölöttit, az istenit és a világit, az anyagot és a szellemet, a testet és lelket, hogy egyben világosan meg is különböztette azokat.”

(Bolberitz Pál)

„Mint tanítványa, 3 éven – 6 féléven át hallgattam társaimmal együtt dogmatika előadásait. Bevallom, az első félévben nem tudtam odafigyelni az előadására, mert egyenletesen monoton hanghordozása, szigorúan a témához ragaszkodása nehezítette gondolatai – állításai megértését, gondolatmenete követését. Azonban amikor erőt vettem magamon és az utolsó sorokból átültem az első vagy második sorba, hogy jobban figyeljek, a hitigazságok csodálatos világa egyszer csak föltárult. Ettől kezdve egyetlen órát nem mulasztottam, délután a délelőtt hallottakat igyekeztem fölleveníteni jegyzeteimből, meg az ő könyveiből.”

(Török József)